

VERSLAG

Onderwerp	Startbijeenkomst - werkgroep 1
Project	Restwarmtenet Terneuzen
Projectcode	131913
Verslagnummer	1
Datum overleg	28 september 2022
Plaats	Online
Referentie	-
Auteur(s)	ir. J. Beltman en ir. C.G.J.Hügel
Datum verslag	17 oktober 2022
Bijlage(n)	-

Aanwezig Vertegenwoordigers van:

Accelor Mittal, Air Liquide, Bakker Goedhart, Cargill, Dow, Elopak, Gemeente Terneuzen, Netverder, North Sea Port, North Sea Port, Provincie Zeeuwind Zeeland, RestwarmteNet Hoek, Smart Delta Resources, Stedin, Witteveen+Bos, Woongood en

Afwezig

Kopie

Inleiding

Dit is een beknopt verslag van de sessie met de werkgroep voor het project Restwarmtenet Terneuzen, die heeft plaatsvonden op woensdag 28 september 2022. Voor de inhoud van de sessie wordt verwezen naar de presentatie. Dit verslag bevat met name de vragen en antwoorden die tijdens de sessie zijn gesteld. Het verslag wordt de volgende werkgroep bijeenkomst vastgesteld.

Vragen en antwoorden.

Vraag van onbekend: waarom zouden industrie partijen mee doen als ze niet betaald mogen worden? Kunnen zij een deel van de CO2 uitstoot hiermee afschrijven? Betekent dit dan een verlies van motivatie voor verduurzaming?

Antwoord: dit is een uitgangspunt dat in een eerdere fase is vastgesteld. De kosten voor uitkoppeling van restwarmte kunnen worden vergoed. De levering van restwarmte is gratis.

Vraag van Provincie: Bronnen, je noemt alleen DOW en Yara, waar zijn de andere bronnen.?

Antwoord 2: Aanvulling per 17 oktober: Witteveen+Bos neemt ook contact op met de andere bronnen (zijnde Cargill en Air Liquide)

Vraag van RNH (Leo): Neem je bij de vermogensvraag van bijvoorbeeld ziekenhuizen ook de belasting door airco's mee?

Antwoord 1: dit is een mogelijke kans. wij zullen dit in ons advies opnemen onder het onderdeel kansen en risico's.

Vraag van Clavis: waarom gebruiken jullie niet model van ECW, zou voor ons beter zijn om te kunnen communiceren naar bewoners en klanten.

Antwoord : Het model van ECW is te complex en wordt daarom niet gebruikt. Witteveen+Bos heeft ruim ervaring met het opstellen van business cases en zal een eigen model inbrengen.

Vraag: nemen jullie buca voor klanten mee?

Antwoord: ja, we maken inzichtelijk wat de jaarlijkse kosten zijn voor de bewoner voor het hebben van een aansluiting op het warmtenet en het afnemen van warmte. Daarnaast maken we de onrendabele top van het warmtenet inzichtelijk. Op basis hiervan kan worden vastgesteld welke bijdrage aansluitkosten voor rekening van bewoners en bedrijven zou kunnen komen te liggen. Maar uiteindelijk is het aan de betrokken partijen om te bepalen hoe de BAK wordt betaald/gefinancierd. Dus, we zullen de onrendabele top en daaruit voortvloeiende bijdrage aansluitkosten per woning/gebouw bepalen, maar hoe de kosten uiteindelijk worden verdeeld en welk deel bij de consument komt is een vraag voor het vervolg.

Vraag van Bianca: wordt de woningbouwcorporatie wel meegenomen in de besluitvorming?

Antwoord gemeente: ja, de woningbouwcorporatie kan inspraak leveren via de werkgroep.

Vraag van North Sea Port: er wordt gesproken over een modulaire business case. Dat roept de volgende vraag op: Is dat de businesscase van de deelnetten? Of wordt er ook gekeken naar de maatschappelijke kosten van het gehele energiesysteem, waaronder ook de kosten voor het verwijderen/verzwaren van het gas en elektriciteitsnet.

Antwoord: 1. De businesscase is modulair in de zin dat er een scenario analyse mee kan worden uitgevoerd, waarbij kernen of buurten aan of uit kunnen worden gezet om het effect op de business case te onderzoeken. De businesscase heeft betrekking op het gehele systeem.

Antwoord 2. De businesscase heeft geen betrekking op de totale maatschappelijke kosten.

Antwoord gemeente: Er zullen aparte afspraken worden gemaakt over het uitvoeren van een maatschappelijke kosten/baten analyse. Dit zou wel interessant zijn om uit te zoeken.

Vraag van Dow: Het is wel goed om de andere bronnen ook mee te nemen voor de leveringszekerheid van het systeem. Er dreigen dingen dubbel gedaan te worden. Lees graag het quomare rapport goed door. We zoeken naar een grotere detaillering. Bijvoorbeeld de invoeging in de woning, verschil tussen cv's op de zolder

Antwoord 1: er is kennis genomen van het onderzoek door Quo Mare. De samenhang met andere bronnen zal nader bekeken worden.

Antwoord 2: We doen aannamen over de kosten voor het aansluiten van een warmtenet per type woning en utiliteit. Bijvoorbeeld voor appartementen met een gezamenlijke stookinstallatie gelden andere kosten dan voor appartementen zonder centrale stookinstallatie. We weten in dit stadium nog niet precies in welke verhouding elke type voorkomt. Om die reden zullen we dit in een gevoeligheidsanalyse meenemen.

Vraag van Clavis: worden kosten bewoners (gasmeters verwijderen, isolatie, elektrisch koken) meegenomen?

Antwoord: Dit onderzoek gaat primair over de businesscase van het restwarmtenet. Resultaten zijn onder andere inzicht in de verwachte jaarlijkse kosten vanuit de bewoner, als ook inzicht in de onrendabele top van het warmtenet. (zie eerder antwoord) Verder zal dit onderzoek ook tot op zekere hoogte ingaan op de overige kosten voor de bewoner. Maar tot in welk detail moet nog worden afgestemd met de opdrachtgever.

Vraag van Dow: wordt de pijpgrootte voor de buca van hoek goed meegenomen, dat hij uitgebreid kan worden maar niet alle kosten voor hoek zijn.

Antwoord: ja dit nemen we mee.

Vraag van Netverder: wordt ook rekening gehouden met het Vollooprisico?

Antwoord: ja, dit wordt ook meegenomen. We zullen hier een uitgangspunt in vaststellen en het effect van het vollooprisico meenemen in sensitiviteit.

Opmerking van Dow: Mogelijkheden voor koeling. Zorg voor meer evenredige verdeling over het jaar. Goed geïsoleerde woningen kunnen op de retour aangelegd worden. Gebouwde omgeving wordt de koeltoren voor de industrie. Dit is nieuw concept, woningen zouden dan de verwarming aan kunnen laten.

Vraag van Clavis: wordt er nu gesproken over leveren van 45 graden. Uitgangspunt was mijn inziens 70 graden Celsius

Antwoord: Het uitgangspunt is het leveren van 70 graden vanaf (o.a.) DOW.

Vraag van Clavis: wat gebeurt er bij flats en mensen die achteraan zitten, krijgen die wel ook 70 graden.

Antwoord: hier zal goed naar worden gekeken.

Vraag van Woongoed: Sas van gent wordt niet meegenomen. Indien cargill wel wordt meegenomen dan is sas van gent wel interessant.

Antwoord Aanvulling per 17 oktober: er wordt ook gekeken naar Sas van Gent en aansluiten van Cargill.

Opmerking van Yara: We zouden kunnen koelen met 40 graden, maar dan moet dit wel precies 40 graden zijn, want bij 41 slaat het systeem af bij ons tuinders.

Vraag van RNH (Leo): wordt er een verslag uitgestuurd en de presentatie gedeeld?

Antwoord: verslag wordt gemaakt en ter goedkeuring voorgelegd aan de werkgroep in de volgende bespreking. De presentatie zal eveneens worden gedeeld.

Uitkomsten van gesprek

Naar aanleiding van de werkgroep bijeenkomst zijn er een aantal punten naar voren gekomen die nog nader bekeken / besproken moeten worden. Deze zijn inmiddels in de kerngroep verder besproken.

- 1 **een bron of meerdere bronnen** → de 4 bronnen (Dow, Air Liquide, Yara en Cargill worden meegenomen)
- 2 **eindgebruikerskosten** → Hier wordt tot op zekere hoogte inzicht in gegeven.
- 3 **totale business case van systeem (vraag van Stedin)** → Dit vormt geen onderdeel van de scope van het onderzoek door Witteveen+Bos, maar zal wel worden opgepakt. .
- 4 **woningbouwcorporatie in kernteam:** Besluit: geen woningbouwcorporatie in kerngroep.
- 5 **wat is de rol van koeling?** Witteveen+Bos zal hier een advies over opnemen in het rapport.
- 6 **koppeling met zuidelijke ontwikkelingen?** Koppeling met ontwikkelingen in België valt buiten scope
- 7 **Valt Sas van Gent buiten scope?** Besluit: nee, Sas van Gent valt binnen scope